

Міністерство освіти і науки України
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ
Кафедра містобудування

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
РЕГІОНАЛЬНЕ ПЛАНУВАННЯ

Освітній рівень	третій освітньо-науковий рівень	
Форма навчання	денна	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	191	Архітектура та містобудування
Освітня програма	Архітектура та містобудування	
Програма навчання	вибіркова	
Обсяг дисципліни	3,5 кредити ECTS (105 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	індивідуальна робота	
Форми семестрового контролю	іспит	

Розробники:

Палеха Юрій Миколайович доктор географічних наук, професор

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Регіональне планування» є складовою освітньої програми підготовки фахівців за третім освітньо-науковим рівнем «Доктор філософії» галузі знань 19 «Архітектура та будівництво» спеціальності 191 «Архітектура та містобудування». Дана дисципліна входить до циклу професійної наукової підготовки та є варіативною навчальною дисципліною.

Дисципліна спрямована на підвищенні рівня теоретичної і фахової підготовки аспірантів у проведенні наукових досліджень у сфері проектування архітектурного середовища поселень.

1. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Кредити	Години	Семестр	
			I	
Всього годин за навчальним планом, з них:	3,5	105	105	
Аудиторні заняття, у т.ч.:		46	46	
лекції		38	38	

практичні заняття		8	8	
Самостійна робота		59	59	
Форма підсумкового контролю		-	іспит	

2. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: підвищення якості підготовки архітекторів-містобудівників на основі узагальнення архітектурно-планувальних, соціально-економічних, гуманітарних, культурологічних, естетичних, інженерно-технічних та правових умов регіонального розвитку.

Процес засвоєння матеріалу відбувається поступово відповідно до наступних змістовних модулів даної навчальної дисципліни:

1. Архітектурні, містобудівні та нормативно-правові засади регіонального планування.
2. Планувальна організація європейського простору. Зарубіжний досвід територіального планування.
3. Історичний досвід планування в СРСР та Україні. Ієрархічні рівні планування території України.
4. Генеральна схема планування території України.
5. Схеми планування окремих регіонів України.

Завдання: засвоєння студентами основних навичок та вмінь щодо регіонального планування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати: термінологію у галузі регіонального планування, основні наукові методи аналізу території, уявляти регіон як цілісну територіально-планувальну систему, знати принципи просторового розвитку, запроваджені у Європі, розуміти основні етапи становлення регіонального планування в СРСР та в Україні, знати основних фундаторів дисципліни, знати ієрархічні рівні регіонального планування, склад та структуру текстових та графічних матеріалів;

вміти: застосовувати методи та прийоми при проведенні дослідження регіону, визначати основні проблеми регіонального розвитку, застосовувати Державні будівельні норми при проектуванні областей та районів, визначати перспективну планувальну структуру та функціональне зонування регіону.

3. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		Лекц.	Прак.	Лаб.	Інд.	Сам.
Модуль 1. Регіональне планування						
Змістовий модуль 1. Архітектурні, містобудівні та нормативно-правові засади регіонального планування.						
Тема 1. Архітектура, містобудування та	3	2	-	-	-	1

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		Лекц.	Прак.	Лаб.	Інд.	Сам.
Тема 6. Демографічний прогноз. Формування систем розселення.	8	2	-	-	-	6
Тема 7. Розвиток господарського комплексу	3,5	1,5	-	-	-	2
Тема 8. Комплексна оцінка території	5,5	1,5	-	-	-	4
Тема 9. Розвиток транспортної інфраструктури	6	1	-	-	-	5
Тема 10. Планувальна структура та функціональне зонування території	12	2	2	-	-	8
Разом за змістовим модулем 4	35	8	2	-	-	25
Змістовий модуль 5. Планування на державному рівні.						
Тема 11. Генеральна схема планування території України – основа планувального каркасу та системи розселення України.	4	2	-	-	-	2
Тема 12. Схеми транскордонних регіонів	4	2	-			2
Разом за змістовим модулем 5	8	4	-	-	-	4
Змістовний модуль 6. Схеми планування окремих регіонів України						
Тема 13. Схеми планування територій окремих областей.	21	8	2	-	-	13
Тема 14. Схеми планування територій адміністративних районів.	13	4	2	-	-	5
Разом за змістовим модулем 6	34	12	4	-	-	18
Усього	105	38	8	-	-	59
Іспит	30	-	-	-	-	30

4. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість
---	------------	-----------

з/п		годин
1	Структура регіональної містобудівної документації в Україні в порівнянні із зарубіжними державами	2
2	Характеристика регіонів за ознаками функціонально-планувальної структури.	2
3	Визначення планувальної структури та її основних компонентів у схемі планування території області	2
4	Комплексна оцінка території у схемах планування територій районів	2
	Разом	8

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Обробка лекційного матеріалу	12
2	Підготовка до практичних занять	7
3	Виконання індивідуального завдання	35
4	Підготовка до модульного контролю	5
	Разом	59

6. Індивідуальні завдання

Написання роботи на основі матеріалів, виконаних у ході самостійної роботи за темами змістовних модулів дисципліни.

Теми для індивідуальних робіт

1. Проблеми та принципи інтеграції європейських країн
2. Планувальні концепції в західній Європі
3. Планування “Розширеної” Європи
4. Територіальне планування економічно розвинутих країн
5. Територіальне планування країн в умовах соціально-економічного реформування
6. Наукові підстави формування розселення
7. Планування природно-рекреаційних систем та охорона довкілля
8. Генеральна схема планування території України
9. Взаємодія суспільства та простору
10. Соціально-культурні та просторові прояви урбанізації
11. Регіональні дослідження в суміжних науках
12. Економічні концепції
13. Екологічні аспекти розвитку регіонів
14. Духовне та метафізичне підґрунтя регіонального розвитку
15. Архітектура та містобудування. Схожість та особливість

16. Містобудування та регіональне планування
17. Регіональне планування як спеціалізація архітектурної освіти
18. Регіональна політика та її зв'язки з просторовим плануванням
19. Еволюція регіональної політики в різних країнах
20. Регіональна політика Європейського Союзу
21. Формування регіональної політики України
22. Типологічні ознаки міст та міських агломерацій
23. Типологічні ознаки регіонів
24. Ступенева типологія регіонів
25. Структурна типологія регіонів
26. Класифікація вузлових регіонів

7. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання.

Словесні і наочні використовуються під час лекцій, практичні при проведенні практичних робіт.

Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як: розповідь, пояснення та наочні методи: ілюстрація, демонстрація.

Перед проведенням практичних робіт викладачем проводяться інструктажі: вступні, поточні, підсумкові.

Під час проведення практичних робіт застосовуються словесні бесіди: вступні, поточні, репродуктивні (відтворена репродукція як засіб повторення готових зразків або робота за готовими зразками), підсумкові. Студентами виконуються вправи: тренувальні, творчі, усні та практичні.

8. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи над проектами. Форма проведення поточного контролю під час практичних занять – оцінка виконаних вправ та перевірка підготовлених курсових робіт.

Модульний контроль проводиться наприкінці кожного модулю за рахунок аудиторних занять і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формує цей модуль. Модульний контроль реалізується шляхом узагальнення результатів поточного контролю знань і проведення спеціальних контрольних заходів: відповіді на запитання тестового контролю.

Форма контролю – захист індивідуального завдання (графічної роботи) та письмове опитування студентів. Підсумковий контроль – залік. Засоби контролю – індивідуальне завдання.

Критерії оцінки: повнота та логічність послідовності викладення інформації, доречність компонування матеріалів, якість графічного виконання, безпомилкове виконання кожного завдання, при якісному оформленні відповідей на теоретичні питання та аналітичних висновків на практичні питання.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання та самостійна робота					Підсумковий тест (іспит)	Сума
Змістовий модуль № 1	Змістовий модуль № 2	Змістовий модуль № 3	Змістовий модуль № 4	Змістовий модуль № 5		
8	8	8	8	8	60	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

10. Рекомендована література

Базова:

1. Бархин Б.Г. Методика архитектурного проектирования. – М.: Стройиздат, 1982. – 224 с.
2. Білоконь Ю.М. Управління розвитком територій (планувальні аспекти). Монографія. - К.: Укрархбудінформ, 2002. – 151 с.
3. Білоконь Ю.М. Регіональне планування (Сутність і значення). Навчальний посібник. – К.: Укрархбудінформ, 2001. – 107 с.
4. Богорад Д. И. Конструктивная география района. Основы районной планировки. – Москва: Мысль, 1965. – 407 с.
5. Транскордонні території України (Проблеми розвитку) / За ред. Ю.М.Білоконя, І.О.Фоміна. – К.: Укрархбудінформ, 1999. – 264 с.
6. Білоконь Ю.М. Регіональне планування. Теорія і практика / За редакцією І.О.Фоміна. – Київ: Логос, 2003.- 246 с.
7. Владимиров В.В., Фомин И.А. Основы районной планировки: Учебник. М.: Высш. шк., 1995. – 224 с.
8. Державні будівельні норми України. Склад та зміст містобудівної документації на державному та регіональному рівнях. ДБН Б-1-. Видання офіційне. – К.: Мінінвестбуд України, 2012. – с.
9. Комплексная районная планировка. – М.: Стройиздат, 1980. – 180 с.
10. Куйбіда В.С., Білоконь Ю. М. Територіальне планування в Україні: європейські засади та національний досвід. – К.: Логос, 2009. – 108 с.
11. Кушніренко М.М. Методи передпроектного аналізу в містобудуванні: Навчальний посібник. – К.: ІЗМН, 1996. – 164 с.
12. Кушніренко М.М. Планировка и застройка городов в условиях прибрежного ландшафта: Учебное пособие. – Киев: КНУСА, 2003. – 171 с.
13. основополагающие принципы устойчивого пространственного развития Европейского континента / Европейская конференция министров, ответственных за региональное планирование (СЕМАТ). – Совет Европы, 2000.
14. Перцик Е. Н. Районная планировка. Учебник. – Москва: Высшая школа, 2006. – 320 с.
15. Пивоваров Ю.А. Основы геоурбанистики. Урбанизация и городские системы. Уч. пособие для студ. высш. уч. заведений. – М.: Гуманист, изд. центр ВЛАДОС, 1999. – 232 с.
16. Районная планировка / [Владимиров В. В., Наймарк Н. И., Субботин Г. В. и др.] – Москва: Стройиздат, 1986. – 325 с.
17. Тімохін В.О. Основи містобудування / Навчальний посібник. – К.: ІЗМН, 1996. – 216 с.
18. Фомин И.А. Город в системе населенных мест. – К.: Будівельник, 1986. – 112 с.
19. Фомін І.О. Основи теорії містобудування: Підручник. – К.: Наукова думка, 1997. – 191 с.

Допоміжна:

1. Білоконь Ю.М. Функція та структура форми в регіональному плануванні. Монографія. - К.: Кий, 2002.– 98 с.

2. Білоконь Ю.М. Типологія містобудівних об'єктів: Навчальний посібник. – К.: Укрархбудінформ, 2001. – 67 с.
3. Білоконь Ю.М. Организация территории приграничных районов (концептуальные положения). Монография. - К.: КНУСА, 2002. – 88 с.
4. Бочаров Ю.П., Кудрявцев. Планировочная структура современного города. – М.: Стройиздат, 1972. – 159 с.
5. Гибберд Ф. Градостроительство: Пер. с англ. – М.: ГИЛСА и СМ, 1959. – 346 с.
6. Градостроительные основы развития курортно-рекреационных районов СССР/ Городской В.Я., Панченко Т.Ф., Мазуркевич А.А. и др. – М.: Стройиздат, 1990. – 196 с.
7. Демин Н.М. Управление развитием градостроительных систем. – К.: Будівельник, 1991. – 184 с.
8. Кибл Л. Городская и районная планировка: Пер. с англ. – М.: Стройиздат, 1965. – 152 с.
9. Линч К. Совершенная форма в градостроительстве / Пер. с англ. В.Л. Глазычева / Под ред. А.В. Иконникова. – М.: Стройиздат, 1986. – 264 с.
10. Основы теории градостроительства /З.Н.Яргина, Я.В.Косицкий, В.В. Владимиров и др. /Под ред. З.Н. Яргиной. – М.: Стройиздат, 1986. – 325 с.
11. Фомін І.О., Білоконь Ю.М. Сучасні тенденції просторового розвитку Європи та планувальна регіоналізація України // Вісник академії будівництва України. – К.: Укрархбудінформ, 2001. Вип. 10. – 26-27 с.

11. Інформаційні ресурси

1. <http://library.knuba.edu.ua/>

РОЗРОБНИК: _____ Ю.М.Палеха

Гарант освітньої програми _____ В.В. Куцевич

Силабус затверджено на засіданні кафедри
містобудування
протокол № _____ від «_____» _____ 2020 року